

Mnichovská past

Příloha

Mileniny dopisy

Milí moji,

jak se máte? Myslíme teď často na vás. Snad se vám daří v krásném Slovácku lépe jak u nás v Sudetech.

Před naším domem chodí každý den mladí henleinovci v uniformách nebo horáckých krojích, nosí odznaky SdP, bílé punčochy, okované boty duní po dláždění, dívky s mašličkami se točí kolem nich, a všude jenom – les vztyčených paží... Co doma nemůžeme pochopit, jak německá propaganda dovede kouzlit. Zatímco my tady na severu spolu s demokratickými Němci čekáme takřka s holýma rukama, bude-li to válka – ukládá se většina henleinovců pokojně k spánku v pevné důvěře, že to bude anšlus. Hitler očividně doufá, že všechno proběhne jak v Rakousku, že se sudetští Němci ujmou vlády a české země se připojí k Německu. Tohle tatínka vytáčí. Říká, že by se jim nemělo ustupovat. Ne, že by se nebál, to ne. Všichni se bojíme.
(pauza)

Včera zavřeli další fabriku na Liberecku, už čtyřicátou. Tatínek pořád zkouší hledat práci, ale my už tomu moc nevěříme. Hlavně mamka je z toho špatná. Už s námi skoro nemluví.
(pauza)

Ale – alespoň bratři se už dostali z nemoci a jsou zdraví! S tatínkem po večerech vášnivě vše probírají, odvahu mají za nás všechny. Někdy se bojím, že vyvedou nějakou hloupost, ale... jindy... jsem za to moc ráda.
(pauza)

Moc na vás myslím a doufám, že brzy dostanu zprávu, jak se vám daří. Buďte opatrní a dávejte na sebe pozor. ...

S láskou a přáním všeho nejlepšího,
Vaše sestřenice Milena

Moji milí,

hlásím se až teď, dříve se psát nedalo. Utekli jsme do Prahy. V celé Praze je sotva dům, kde by se nekrčilo několik uprchlíků. To jsou ti šťastní, kteří tu někoho známého měli.

Nikdo nevíme, co bude dál. Jen snad, že vnímáme tento vnucený mír trpce. Jak říká tatínek, my jsme ten mír neudělali, stáli jsme ve zbrani na svých místech připravení padnout za naši věc. Když večer rozvívá noviny, čte o velkém uznání, které se Československu dostává za obět', již přineslo světovému míru. To je omyl. Nepřinesli jsme žádnou, neboť oběti se skládají jenom dobrovolně. Pravda je jiná: byli jsme obětováni a máme tu několik tisíc živých padlých spolu s několika tisíci německými a rakouskými uprchlíky. Odpovědnost za tyto padlé nepadá na nás, nýbrž na vládu francouzskou a anglickou, která si tento mír přála.

Nepatřím k lidem, kteří by byli v zajetí krásných slov, jako je právo, spravedlnost, morálka. Ne že bych nectila jejich skutečný a pravý význam. Ale kdo měl uši k slyšení a oči k vidění, slyšel tato slova vždycky z úst mocných ve chvíli, kdy ukládali bezmocným břemena. Příliš mnoho bezpráví se učinilo ve jménu práva a lidskosti v posledních letech. Příliš mnoho lidí padlo v míru, nad kterým svět tak jásá. Nikdo na světě nelační tolik po ušlechtilosti a právu, jako my, chudí, neboť ho potřebujeme jako denní chléb. Kdykoli bylo třeba přimět lid, aby jednal krutě a nechápal, co činí, bylo mu řečeno mnoho krásných nepravd. (lze škrtnout)

Dnes se už rozloučím, maminka zde lomí rukama, co vám to píšu. Mám raději vzkázat, že doufáme v brzké setkání a procházku po vašich lukách. Vidět vás, být spolu, ta představa nás těší a dává věcem smysl.

Milena

* V dopisech jsou použity úryvky textů Mileny Jesenské.

